

Monumentnummer*: 523574

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82932/135

Woonplaats* Bennekom
Gemeente* Ede
Provincie* Gelderland

Kadastrale gemeente* Bennekom
Sectie* E
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 12642

Omschrijving**

Inleiding

VILLA 'Oud Vossenhol' gebouwd in 1912 in opdracht van de Amsterdamse bankier Joan Nachenius naar ontwerp van de architect B.J. OUËNDAG (1861-1932) in 'Um 1800'-stijl. De villa is gelegen aan de westzijde van de Edeseweg binnen de bebouwde kom van Bennekom in de gemeente Ede. De tuin rondom de hoger gelegen villa was oorspronkelijk vele malen groter. Grenzend aan de villa bevindt zich een terras. Twee bakstenen korte steektrappen aan de zuid- en de westzijde geven toegang tot de lager gelegen tuin. De steektrap aan de zuidzijde wordt aan weerszijden geflankeerd door een geprofileerde bakstenen pilaar opgetrokken in kruisverband afgesloten door een natuurstenen geprofileerde afdekplaat. In de natuurstenen imposten staat links 'oud' rechts 'vossenhol'.

Vanaf 1912 tot 1938 is de villa particulier bewoond, onder meer door de heer Nachenius, vanaf 1927 door Matth. Meiske uit Johannesburg, die onder meer het glas-in-lood raam met de afbeelding van het Uniegebouw in Pretoria in de hal liet aanbrengen. Vervolgens is het pand na een veiling in handen gekomen van de Stichting Ziekenverpleging van de Commanderie Nederland der Johanniterorde te Bennekom. Hiermee wijzigt de functie van woonhuis in ziekenhuis. Omwille van deze functie is in het pand een lift aangebracht en is een aantal deuren vervangen door bredere exemplaren. Na de bouw van een streekziekenhuis in Bennekom in 1957 wordt de villa van 1962 tot 1982 gebruikt als gezinsvervangend tehuis voor jonge gehandicapte vrouwen. In de daarop volgende vijf jaren heeft de villa geen duidelijke bestemming. Sinds 1987 wordt de villa weer particulier bewoond in combinatie met kantoorruimte.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

VILLA met onregelmatige, rechthoekige plattegrond bestaande uit twee bouwlagen, een zolder en een kelder. De hoofdingang met tochtportaal geeft toegang tot de centraal gelegen hal. Rondom de hal liggen de voormalige eet-, woon- en muziekkamer, de keuken en de trappartij. Met de komst van het Johanniter Ziekenhuis wordt in een hoek van de centrale hal een lift gesitueerd waarvan de liftschacht uitsteekt tot boven de dakconstructie. De gevels met trasraam en rollaag zijn opgetrokken in een roodbruine baksteen in kruisverband. In de gevels bevinden zich voornamelijk twee of drie gekoppelde ramen met bovenlichten aan weerszijden geflankeerd door houten luiken. De ingangspartijen zijn voorzien van paneeldeuren. De dubbele deuren naar balkon of terras zijn voorzien van een glasindeling. De gevels worden afgesloten door een mastgoot met ingezwenkt onregelmatig omlopend schilddak gedekt met geglazuurde, gesmoorde opnieuw verbeterde Hollandse dakpannen. In de dakschilden bevinden zich dakkapellen met meerruits ramen afgesloten door een plat dak. Op de hoeken van het plat dak bevinden zich vierkanten schoorsteenschachten afgesloten door een imitatie koperen dakhelm.

In de VOORGEVEL aan de noordzijde bevindt zich de hoofdingang links in de licht risalerende middenpartij. De risaliet eindigt in een aangekapt dakschild. Deze ingangspartij bestaat uit een inwendig portiek met luifel bevestigd aan smeedijzeren trekstangen in de muur. Boven de luifel bevindt zich het bovenlicht voor de lichtinval in het tochtportaal. In de middenrisaliet bevinden zich meerdere kleine meerruits ramen en één groot negen-ruiten glas-in-loodraam voor de lichtinval in de hal. Links van de middenrisaliet bevinden zich twee vensterassen met twee gekoppelde regelmatig verdeelde vensters. Rechts van de risaliet bevindt zich één venster-as met drie gekoppelde regelmatig verdeelde vensters. Een tweede vergelijkbare ingang bevindt zich links in de éénlaags aanbouw met bakstenen borstwering uiterst rechts.

De LINKERZIJGEVEL bestaat uit een brede linkervenster-as, een smalle middenas en een brede licht risalerende rechter venster-as. De risaliet eindigt in een aangekapt schilddak. In de brede vensterassen bevinden zich drie gekoppelde vensters, in de smalle as twee.

De ACHTERGEVEL bestaat uit drie vensterassen en een risalerende rechter venster-as. In de brede linker venster-as bevinden zich op de begane grond drie gekoppelde vensters met bovenlicht. Op de verdieping bevindt zich een openslaande deur met zijlichten naar het balkon. Het balkon met betonnen platform en smeedijzeren hekwerk wordt aan de onderzijde ondersteund door consoles. In de twee centrale assen bevindt zich op de begane grond de inpandige open serre deels in beslag genomen door de later gerealiseerde éénlaags aanbouw. De aanbouw met plat dak neemt een deel van de inpandige open serre in beslag. De aanbouw met plat dak, links van de serre is gerealiseerd ten tijde van het Johanniter Ziekenhuis. Op de verdieping bevindt zich in elke as twee gekoppelde enkelruits ramen met bovenlicht. Op de begane grond in de risalerende rechter venster-as bevindt zich een serre bestaande uit drie gekoppelde ramen met drie glas-in-lood valramen in de bovenlichten. In de beide zijgevels van de serre bevindt zich een identieke enkele raampartij. De serre wordt afgesloten door een plat dak. Op de verdieping bevindt zich een dubbele openslaande deur met glasindeling.

De onregelmatig RECHTERZIJGEVEL bestaat uit een sterk risalerend rechterdeel en een terug gelegen gevel links met daartegen een éénlaags aanbouw met plat dak en bakstenen borstwering, dat reikt tot voor het risalerende rechterdeel. Links en rechts op de begane grond bevinden zich twee gekoppelde ramen met bovenlichten. Links bevindt zich tevens een enkele deur. In de rechterzijde van de éénlaags aanbouw bevindt zich onder het raam met bovenlicht een twee-ruiten kelderraam.

Het INTERIEUR uit 1912 is grotendeels bewaard gebleven samen met de wijzigingen die hebben plaatsgevonden in 1938. De plattegrond bestaat uit een centrale hal met daaromheen de voormalige eet-, woon- en muziekkamer, de keuken en de trappartij. In de centrale hal bevindt zich onder meer de lift uit 1936/38. In vrijwel alle kamers op de begane grond bevinden zich onder meer parketvloeren met uitzondering van de marmeren vloer in de keuken. In de hal, eet- en muziekkamer bevindt zich onder meer een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

houten lambrizing. Naast het tochtportaal met betegelde lambrizing bevindt zich onder meer de houten bordestrap met glas-in-loodramen tussen de armen. In het glas-in-lood is een detail afgebeeld van het Uniegebouw in Pretoria, Zuid-Afrika. In de keuken bevindt zich een houten schouw met vaste kast, in de eetkamer bevindt zich een houten schouw met op de boezem een imitatie gobelin en in de muziekkamer bevindt zich een gemetselde bakstenen schouw met zandstenen wangen en ingelegd tegelwerk in de boezem. Rechts van de bakstenen schouw bevindt zich één van drie houten vaste banken in deze ruimte. De andere twee banken bevinden zich in een erkerachtige ruimte grenzend aan het terras en de tuin. In de serre grenzend aan de voormalige woonkamer bevindt zich een oorspronkelijke decoratieve tegelvloer. Tenslotte is de badkamer op de eerste verdieping vermeldenswaardig, die zich nog in een oorspronkelijke staat bevindt.

Waardering

VILLA 'Oud Vossenhol' gebouwd in 1912 in opdracht van de Amsterdamse bankier Joan Nachenius naar ontwerp van de architect B.J. OUËNDAG.

- Van architectuurhistorische waarde vanwege een goed bewaard gebleven villa in Um 1800-stijl naar ontwerp van de landelijk bekende architect B.J. Ouëndag, deels gewijzigd in 1938 vanwege de nieuwe bestemming als ziekenhuis. Zowel in het in- als het exterieur bevinden zich waardevolle elementen als de detaillering van de kozijnen, de betonnen balkons, het glas-in-lood en de goed bewaard gebleven eet- en muziekkamer. Uit 1938 resteert de installatie van de lift.
- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de ligging van villa 'Oud Vossenhol' in de nabijheid van buitenplaats Hoekelum. De huidige villa 'Oud Vossenhol' bevindt zich op de plek van het voormalige 'Oud Vossenhol' uit 1901 tegenover 'klein Vossenhol' binnen de bebouwde kom van Bennekom in de gemeente Ede.
- Van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een villa in Um 1800-stijl gebouwd in opdracht van een Amsterdamse bankier Joan Nachenius, in 1938 aangepast aan de eisen van de Stichting Ziekenverpleging van de Commanderie Nederland der Johanniterorde te Bennekom.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis